

ra alia Hispanos quoque & Gallos à se invicem distinguere, præter *Huarterem*, *Bodin. L. V. de Rep. c. 1.* & *Gramond. L. Hist. I. p. 21.* notavit. Huarti vero contradixit *Antonius Possevinus, Jesuita, in Cultura ingeniorum* Huarti opposita. Negat autem ibi tam rationem quam testimonia. Rationem quidem; quod memoriae & intelligendi vis bene consistere possint, quippe quod æquè elegantes ac barbaras voces, quibus Philosophi non rarò gaudent, memoria excipere possit. Testimonia verò planè invertit, & ex Platone, Aristotele, ac reliquis saltem non dicendi artifices facit. Nobis præ utroque, Huarte ac Possevino, placet *Cicero*, qui hac super re *L. I. Off.* rationem non minus meliorem fert, quam de iisdem testimoniis accuratius judicat. Postquam enim se-ipsam utrumque genus secutum esse, testatus erat, Platonem quoque existimat, si genus id forense dicendi tractare voluisset, gravissimè & copiosissimè potuisse dicere: Et Demosthenem, si illa quæ à Platone didicerat, tenuisset, & pronuntiare voluisset, ornatè splendideque facere potuisse. Eodemque modo de Aristotele & Isocrate judicat; quorum utrumque suo studio delectatum, contempsisse alterum dicit. In his autem verbis uti de studiorum genere, quod Plato & Aristoteles secuti erant, rectius Possevino pronuntiat *Cicero*; Ita etiam ejus ratio melior esse videtur eam, quam Huarte tradit. In voluntate causa omnis est, uti judicat *Cicero*. Et recenter de discrimine hoc studiorum inter Gallos & Hispanos idem fert judicium *Gramond. l. cit.* Fortè, inquit, ut *Hispani à suis omnia in contemptum habent, & latine loqui fastidiunt, quasi peregrinà linguâ.*

Th. 44. Quod si verò ad normam hujus sententiæ judicium nostrum formabimus, pronuntiaturi de nostra quæstione; habebimus, qui pro causa naturali, & qui non minus pro morali Accessus ad ipsam decisionem. dixere. Multum quoque in ingenio situm esse, de militaribus supra testatus est *Tacitus*. Ingenio idem *Cæsurem velocem fuisse* adserit in *Agric. c. 13.* De *Germanis c. 30.* tam corporis quam animi notat habilitatem. *Dura ipsis, inquit, corpora, stricti artus, minax vultus, major animi vigor.*

Th. 45. Nos distinguimus inter causam propinquam &

B 3

remo-